

Persons Repressed by Occupying Powers Act, passed 17 December, 2003

In the word of the Estonian legislator, “The purpose of this Act is to alleviate the injustices committed against persons who were unlawfully repressed by the states that occupied Estonia between 16 June 1940 and 20 August 1991.” Therefore, the Act refers to both the Soviet Union occupation of Estonia from 1940 to 1941, and again from 1944 to 1991, as well as the Nazi Germany occupation between 1941 and 1944.

Unofficial English Translation:

Persons Repressed by Occupying Powers Act

Passed 17.12.2003

RT I 2003, 88, 589

Entry into force 01.01.2004, partially 01.01.2005

Passed	Published	Entry into force
14.04.2005	RT I 2005, 24, 184	20.05.2005
08.03.2006	RT I 2006, 14, 110	06.04.2006, with respect to § 13 applied retroactively as of 01.01.2004
20.12.2007	RT I 2008, 1, 9	14.01.2008
22.10.2008	RT I 2008, 48, 264	01.02.2009

Passed	Published	Entry into force
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011, enters into force on the date which has been determined in the Decision of the Council of the European Union regarding the abrogation of the derogation established in respect of the Republic of Estonia on the basis provided for in Article 140 (2) of the Treaty on the Functioning of the European Union, Council Decision 2010/416/EU of 13 July 2010 (OJ L 196, 28.07.2010, p. 24–26).
06.06.2012	RT I, 02.07.2012, 2	01.01.2013
14.11.2012	RT I, 06.12.2012, 1	01.01.2013
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, the titles of ministers replaced on the basis of subsection 107 ³ (4) of the Government of the Republic Act in the wording in force as of 1 July 2014.
19.11.2014	RT I, 13.12.2014, 1	01.01.2016, partially 01.07.2016; date of entry into force changed 01.07.2016 ja 01.01.2017 [RT I, 17.12.2015, 1]
11.11.2015	RT I, 25.11.2015, 1	01.01.2016
25.11.2015	RT I, 17.12.2015, 1	20.12.2015

Chapter 1 GENERAL PROVISIONS

§ 1. Purpose and scope of application of Act

(1) The purpose of this Act is to alleviate the injustices committed against persons who were unlawfully repressed by the states that occupied Estonia between 16 June 1940 and 20 August 1991.

(2) This Act provides the definition of unlawfully repressed person, the privileges and benefits, and pension rights granted to unlawfully repressed persons. Unlawful expropriation of property or the alleviation of consequences thereof do not fall within the scope of application of this Act. Unlawfully repressed person is defined in this Act on the basis of international law together with all the consequences arising therefrom.

(3) The provisions of the Administrative Procedure Act apply to the administrative proceedings prescribed in this Act, taking account of the specifications provided for in this Act.

§ 2. Unlawfully repressed person

(1) For the purposes of this Act, an unlawfully repressed person (hereinafter *repressed person*) is a person who, at the time of repression, was a citizen of the Republic of Estonia or who was not a citizen of the Republic of Estonia but a permanent resident legally residing in Estonia as at 16 June 1940, except persons who were brought or who came to Estonia on the basis of the agreement entered into by the Republic of Estonia and the Soviet Union on 28 September 1939 (so-called bases agreement) or acts arising therefrom, and:

1) who is a victim of genocide, as defined in the 1948 Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide;

2) who was sentenced to imprisonment or exilement or who was committed to a psychiatric institution for his or her beliefs, political or other opinions, religion, racial or ethnic origin, nationality, birth, social origin or property;

3) who was sentenced to imprisonment or exilement for failure to comply with a special obligation established for the citizens of the occupying state (military service, allegiance, mandatory worldview, prohibition on leaving a territory, etc.);

4) who was sentenced to imprisonment or exilement for an act committed prior to the occupation or during a temporary cessation of occupation, unless such act would also have been punishable under the law of the Republic of Estonia;

5) who was sentenced to imprisonment or exilement because of his or her origin or general personal characteristics without ascertaining his or her guilt;

6) who was sentenced to imprisonment or exilement for participating in an anti-occupation protest or an act of national self-determination or for exercising or attempting to exercise his or her internationally recognised human rights or fundamental freedoms regardless of the type of criminal offence with which the occupying state formally charged the person;

7) who was unlawfully deported or displaced from his or her permanent place of residence in the occupied territory to the territory of the occupying state or another state, whether occupied or not, or who was subject to forced exile outside of the territory of Estonia after having served his or her sentence;

8) who was taken from Estonia to the Soviet Union in 1941 and subjected to forced labour with restriction of liberty in a labour battalion or a labour or construction unit or who was forcibly sent to work outside of the territory of Estonia during occupation by Greater Germany;

9) who, after having been taken as a prisoner of war or as a person to be repatriated, was subjected to forced labour with restriction of liberty in a labour battalion or a labour or construction unit of the Soviet Union;

10) who, having concealed himself or herself from unlawful repression, was sentenced to imprisonment or exilement for an act or acts which the person committed as self-defence or out of necessity without exceeding the limits established by the law of the Republic of Estonia, unless such act would also have been punishable under the law of the Republic of Estonia;

11) who was prohibited from residing in Estonia;

12) who was subjected to radiation as a test subject in connection with the explosion of a nuclear device;

13) who was forcibly sent to an area of nuclear disaster for the elimination of the effects of the disaster.

(2) A child of a person specified in subsection (1) of this section who was born while the parent was in forced exile or in a custodial institution or after the parent's release until the time when the parent was granted permission and had an actual opportunity to return to Estonia is also deemed to be a repressed person.

(3) A person described in subsection (1) or (2) of this section who has worked as a staff member of an agency which carried out the acts of repression specified in subsection (1), except as a member of the lower level service personnel or support staff, or a person who joined the Communist (Bolshevik) Party of the Soviet Union before 1 January 1954, or a person who was sentenced for a criminal offence which would also have been punishable under the law of the Republic of Estonia is not deemed to be a repressed person.

§ 3. Occupying state

For the purposes of this Act, occupying states are the states which occupied the Republic of Estonia from 16 June 1940 until 20 August 1991.

§ 4. Person treated as repressed person

(1) A citizen of the Republic of Estonia who does not receive and has not received any compensation from a foreign state for activities specified in clauses 1) and 2) of this subsection shall be treated as a repressed person (hereinafter *person treated as a repressed person*) provided that:

1) the person participated in the armed fight for the restoration of the independence of the Estonian state after 16 June 1940;

2) the person became an invalid while mobilised or as a conscript in the armed forces of the Soviet Union and did not participate in the commission of acts of repression in the territory of Estonia.

(2) A person who was mobilised into the Red Army as a member or candidate member of the Communist (Bolshevik) Party of the Soviet Union, the Leninist Communist Youth League of the Soviet Union (ÜLKNÜ) or the Leninist Communist Youth League of Estonia (ELKNÜ), or who belonged to a destruction battalion or defence battalion or workers' regiment of the People's Commissariat for Internal Affairs (NKVD) or the Ministry of Internal Affairs (MVD), or who was mobilised into the German army as a member or candidate member of the National Socialist German Workers' Party (NSDAP) and who meets the conditions set out in subsection 2 (3) of this Act shall not be treated as a repressed person.

§ 5. Obligations of Government of Republic

The Government of the Republic shall:

1) form, involving repressed persons and persons treated as repressed persons, a government committee as a co-operation forum and the committee shall make proposals for the preparation of the necessary legislation and organise co-operation with government and local government structures, non-profit organisations and associations;

2) organise the preservation of the memory of repressed persons and persons treated as repressed persons and the study of the repressive policies of the occupying states;

3) organise the establishment of a foundation assisting repressed persons.

[RT I 2006, 14, 110 - entry into force 06.04.2006]

Chapter 2 BENEFITS AND PRIVILEGES

§ 6. Benefit for restoration of health

[Repealed - RT I, 25.11.2015, 1 - entry into force 01.01.2016]

§ 6¹. Repressed person's allowance

(1) Repressed person's allowance (hereinafter *allowance*) shall be paid to a repressed person and person treated as a repressed person in the amount of 192 euros in a calendar year.

(2) In order to receive the allowance specified in subsection (1) of this section, a one-time application shall be submitted to the Social Insurance Board. The application shall set out the given names and surname and personal identification code of the repressed person or person treated as a repressed person, the number and date of issue of the repressed person's certificate, bank account number, date of submission of the application and confirmation on submission of the application.

(3) The allowance is financed from the state budget through the budget of the Ministry of Social Affairs.

[RT I, 25.11.2015, 1 - entry into force 01.01.2016]

§ 7. Privileges

(1) Repressed persons and persons treated as repressed persons shall, upon presentation of a repressed person's certificate, be entitled to:

1) free entrance to the Nationwide Song Festival and Nationwide Dance Festival and the Students' Song and Dance Festival;

2) free entrance to state museums;

3) the right to fish for recreation free of charge under the conditions provided for in the Fishing Act.

(2) [Repealed - RT I, 25.11.2015, 1 - entry into force 01.01.2016]

§ 7¹. Payment of allowance

[RT I, 25.11.2015, 1 - entry into force 01.01.2016]

The allowance shall be paid at the request of the recipient of the allowance to the bank account of the recipient or on the basis of a written application prepared at the Social Insurance Board, a digitally signed electronic application or a notarially authenticated application of the recipient to the bank account of another person in Estonia or to the bank account of the recipient in a foreign state, whereas in the latter case at the expense of the recipient.

[RT I, 25.11.2015, 1 - entry into force 01.01.2016]

Chapter 3 REPRESSED PERSON'S CERTIFICATE AND BADGE OF THE BROKEN CORNFLOWER

§ 8. Repressed person's certificate and procedure for issue thereof

(1) A repressed person's certificate (hereinafter *certificate*) is a document which certifies that a person meets the conditions specified in subsection 2 (1) or (2) or subsection 4 (1) of this Act.

(2) The procedure for the issue of certificates and the format of applications and certificates shall be established and the agency issuing the certificates shall be designated by a regulation of the Government of the Republic.

§ 9. Grounds for refusal to issue certificate

The issuer of certificate shall refuse to issue a certificate if:

- 1) the person does not meet the conditions provided for in subsection 2 (1) or (2) of this Act;
- 2) the person does not meet the conditions provided for in subsection 4 (1) of this Act;
- 3) the person meets the conditions provided for in subsection 2 (3) of this Act;
- 4) the person meets the conditions provided for in subsection 4 (2) of this Act.

§ 10. Badge of the Broken Cornflower

(1) Repressed persons and persons treated as repressed persons have the right to wear the Badge of the Broken Cornflower.

(2) The procedure for the issue and wearing of the Badge of the Broken Cornflower and the description of the Badge of the Broken Cornflower shall be established by the Government of the Republic.

Chapter 4 PENSION RIGHTS

§ 11. Subject of pension rights

The pension rights provided for in this Chapter do not extend to persons treated as repressed persons, unless the person meets the conditions specified in this Chapter.

§ 12. Old-age pension under favourable conditions

The following persons have the right to receive an old-age pension under favourable conditions as defined in the State Pension Insurance Act:

- 1) repressed persons who have acquired the pension qualifying period required for the grant of an old-age pension and who have been unlawfully held in a custodial institution or in exile, and persons specified in subsection 2 (2) of this Act – one year before attaining the pensionable age for each full year they have been held in a custodial institution or in exile, but not more than five years before attaining the pensionable age;
- 2) persons who participated in the clean-up of the accident at the Chernobyl nuclear power station – five years before attaining the pensionable age.

§ 13. Periods included in pensionable service

[The introductory sentence of subsection (1) applied retroactively as of 1.01.2004]

(1) Years of pensionable service acquired in Estonia shall include:

- 1) in the case of a person who participated in the armed fight for freedom against foreign occupation in the territory of the Republic of Estonia or was in hiding from unlawful repression, the time during which the person participated in the fight for freedom or was in hiding;
- 2) the time during which a repressed person was held in custody, spent in a custodial institution or in exile, including any periods of time between escaping and subsequent arrest, multiplied by three;
- 3) the time a person spent held as a prisoner of war, or in a concentration camp or ghetto during the Second World War, or in a labour and construction battalion or labour and construction unit in 1941–1942, multiplied by three;
- 4) the time from when a repressed person was freed from custody or a custodial institution or returned from exile until he or she is granted the permission to settle in Estonia, if the right to live in Estonia was taken away from the person unlawfully, multiplied by three;
- 5) the time a parent of a person specified in subsection 2 (2) of this Act spent in a custodial institution or in exile until the person specified in subsection 2 (2) of this Act was granted permission and had an actual opportunity to return to Estonia, multiplied by three.

(2) Years of pensionable service shall be calculated and certified pursuant to the procedure established by the State Pension Insurance Act and legislation issued on the basis thereof.

[RT I 2006, 14, 110 - entry into force 06.04.2006, applied retroactively as of 01.01.2004]

§ 14. Right to receive pension supplements

(1) A pension supplement of 20 per cent of the national pension rate shall be added to pensions for incapacity for work of repressed persons who have been held in a custodial institution or in exile, persons held as prisoners of war, or persons held in concentration camps or ghettos during the Second World War and persons specified in subsection 2 (2) of this Act.

(2) The right to retain a pension supplement provided for in subsection (1) of this section pursuant to subsection 19 (4) of the State Pension Insurance Act also extends to persons who are transferred from a disability pension or a pension for incapacity for work to an old-age pension as of 1 April 2000.

(3) The provisions of subsection (1) of this section do not apply to persons who, pursuant to subsection 24 (3) of the State Pension Insurance Act, have been granted another pension supplement specified in subsection 24 (1) of the State Pension Insurance Act.

[RT I, 02.07.2012, 2 - entry into force 01.01.2013]

(4) 10 per cent of the national pension rate shall be added to the pensions granted, pursuant to the State Pension Insurance Act, to persons declared permanently incapacitated for work as a result of a nuclear disaster, nuclear test, or an accident at a nuclear power station if the percentage of the loss of their capacity for work is at least 40 per cent.

(5) The pension supplement provided for in subsection 24 (1¹) of the State Pension Insurance Act shall be added to pensions granted on the basis of this Act pursuant to the procedure provided for in the State Pension Insurance Act.

[RT I, 02.07.2012, 2 - entry into force 01.01.2013]

§ 15. Expenditure relating to pension rights

The expenditure arising from § 12 and clause 13 (1) 1) of this Act shall be financed pursuant to the provisions of clause 57 (1) 1) of the State Pension Insurance Act.

§ 16. Application of Act to rehabilitated persons

The provisions of clauses 12 1), 13 (1) 2) and 4), subsection 13 (2) and subsections 14 (1)–(3) of this Act extend to rehabilitated persons.

§ 16¹. Payment of earlier granted monetary compensation

The monetary compensation determined before 1 February 2009 shall be paid pursuant to the procedure provided for in § 7¹ of this Act as of 1 February 2009.

[RT I 2008, 48, 264 - entry into force 01.02.2009]

Chapter 4¹ RESOLUTION OF DISPUTES

[RT I, 06.12.2012, 1 - entry into force 01.01.2013]

§ 16². Contestation of decisions

(1) If a person disagrees with a decision made by the Social Insurance Board pursuant to this Act, he or she has the right to file a challenge with the Social Insurance Board within 30 days after receipt of the decision.

(2) A challenge shall be resolved within 30 days after registration of the challenge by the Social Insurance Board.

[RT I, 06.12.2012, 1 - entry into force 01.01.2013]

Chapter 5 IMPLEMENTATION OF ACT

§ 17. Implementing provisions

[Omitted from this text.]

§ 17¹. Payment of pension supplement to person with partial or no work ability

A pension supplement of 10 per cent of the national pension rate shall be added to the pension granted to a person on the basis of the State Pension Insurance Act if the person is established to have partial or no work ability on the basis of the Work Ability Allowance Act at least until the date as of which the pension is granted and the Social Insurance Board establishes on the basis of a medical document a causal relation between a nuclear disaster, a nuclear test or an accident at a nuclear power station and the injury or illness of the person.

[RT I, 13.12.2014, 1 - entry into force 01.07.2016 (entry into force changed - RT I, 17.12.2015, 1)]

§ 17². Payment of pension supplement to persons receiving pension for incapacity for work

[RT I, 13.12.2014, 1 - entry into force 01.01.2017 (entry into force amended - RT I, 17.12.2015, 1), provision included in wording of single text which enters into force on 01.01.2017.]

§ 17³. Application for benefit for restoration of health and travel fare concession

A person who has submitted an application for a benefit for restoration of health or a travel fare concession by 1 January 2016 shall not be required to submit a new application in order to receive the allowance specified in subsection 6¹ (1) of this Act.

[RT I, 25.11.2015, 1 - entry into force 01.01.2016]

§ 17⁴. Compensation for travel expenses

Based on transport tickets submitted by 10 April 2016, up to 50 percent of the price of the transport tickets is compensated upon carriage of passengers on a domestic route by road, water or rail in respect of the year 2015, but the compensation shall not exceed 32 euros.

[RT I, 25.11.2015, 1 - entry into force 01.01.2016]

§ 18. Entry into force of Act

(1) This Act enters into force on 1 January 2004.

(2) Subsections 7 (2) and 17 (5) of this Act enter into force on 1 January 2005.

Original text:

Okupatsioonirežiimide poolt represseeritud isiku seadus

Vastu võetud 17.12.2003

[RT I 2003, 88, 589](#)

jõustumine 01.01.2004, osaliselt 01.01.2005. a.

1. peatükkÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse eesmärk ja reguleerimisala

(1) Käesoleva seaduse eesmärk on leevendada Eestit okupeerinud riikide poolt 1940. aasta 16. juunist kuni 1991. aasta 20. augustini õigusvastaselt represseeritud isikutele tekitatud ülekohut.

(2) Käesoleva seadusega sätestatakse õigusvastaselt represseeritud isiku mõiste, õigusvastaselt represseeritud isikutele laienevad soodustused ja toetused ning pensioniõigused. Käesoleva seaduse reguleerimisalasse ei kuulu vara õigusvastane võõrandamine ega sellega kaasnenud tagajärgede leevendamine. Õigusvastaselt represseeritud isiku mõiste käesolevas seaduses on määratletud rahvusvahelise õiguse alusel koos kõigi sellest tulenevate järeldestega.

(3) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

§ 2. Õigusvastaselt represseeritud isik

(1) Õigusvastaselt represseeritud isik (edaspidi *represseeritu*) käesoleva seaduse mõistes on isik, kes repressiooni ajal oli Eesti Vabariigi kodanik või 1940. aasta 16. juuni seisuga Eestis õiguspäraselt asunud mittekodanikust alaline elanik, välja arvatud Eesti Vabariigi ja NSV Liidu vahel 1939. aasta 28. septembril sõlmitud lepingu (nn baasidelepingu) ja sellest tulenevate aktide alusel Eestisse tulnud või toodud isik,

1) kes on genotsiidi, nagu see on määratletud genotsiidi vältimise ja karistamise 1948. aasta konventsioonis, ohver;

2) keda karistati vangistusega, asumisele saatmisega või psühhiaatrilisse eriraviasutusse paigutamiseга tema tõekspidamiste, poliitiliste või muude vaadete, usutunnistuse, rassilise või etnilise kuuluvuse, kodakondsuse, sünnipära, sotsiaalse päritolu või varandusliku seisu pärast;

3) keda karistati vangistusega või asumisele saatmisega okupantriigi enda kodanikule kehtestatud erikohustuse (väeteenistus, riigitrüüdus, sunduslik maailmavaade, territooriumilt lahkumise keeld jms) täitmata jätmise eest;

4) keda karistati vangistusega või asumisele saatmisega selle eest, mida ta tegi enne okupatsiooni või selle ajutisel vaheajal, välja arvatud juhul, kui tegu oleks olnud karistatav ka Eesti Vabariigi seaduste alusel;

5) keda karistati vangistusega või asumisele saatmisega päritolu või üldiste isikutunnuste alusel individuaalset süüd tuvastamata;

6) keda karistati vangistusega või asumisele saatmisega osalemise eest okupatsioonivastase iseloomuga protestiaktis või riiklikku enesemääramise õigust rõhutavas aktis või muu rahvusvaheliselt tunnustatud inimõiguse või põhivabaduse teostamise või teostamiskatse eest, sõltumata kuriteoliigist, mis okupantriik talle formaalselt omistas;

7) kes deporteeriti (küüditati või asustati ümber) tema alalisest, okupeeritud territooriumil olevast elukohast kas okupantriigi või mõne muu riigi territooriumile, olgu see okupeeritud või mitte, või kes jäeti pärast karistuse ärakandmist sundasumisele väljapoole Eesti territooriumi;

8) kes viidi Eestist 1941. aastal NSV Liitu ning allutati sunniviisilisele tööle koos vabaduse piiramisega tööpataljonis, ehituskolonnis või töökolonnis üksuses või kes saadeti Suur-Saksa okupatsiooni ajal sunniviisiliselt tööle väljapoole Eesti territooriumi;

9) kes pärast sõjavangi langemist või repatrieeritava isikuna allutati sunniviisilisele tööle koos vabaduse piiramisega NSV Liidu tööpataljonis, ehituskolonnis või töökolonnis;

10) keda õigusvastase repressiooni eest ennast varjanuna karistati vangistusega või asumisele saatmisega teo või tegude pärast, mida ta pani toime hädakaitse või hädaseisundi olukorras Eesti Vabariigi seadusega kehtestatud piire ületamata, välja arvatud juhul, kui tegu oleks olnud karistatav ka Eesti Vabariigi seaduste alusel;

11) kellel keelati Eestis elamine;

12) kes allutati katseobjektina kiiritusele seoses tuumapommi lõhkamisega;

13) kes saadeti sunniviisiliselt tuumakatastroofi piirkonda katastroofi tagajärgede likvideerimiseks.

(2) Represseerituks loetakse ka käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku laps, kes sündis vanema asumisel või kinnipidamiskohas oleku ajal või pärast vanema vabanemist kuni ajani, mil vanemale anti luba ja reaalne võimalus Eestisse naasmiseks.

(3) Represseerituks ei loeta käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 kirjeldatud isikut, kes on töötanud lõikes 1 nimetatud repressioonide kohaldanud asutuse koosseisus, välja arvatud alama taseme teenindava või majanduspersonaliga hulka kuuluvana, ning isikut, kes astus ÜK(b)P-sse enne 1954. aasta 1. jaanuari, samuti isikut, keda karistati kuriteo eest, mis oleks olnud karistatav ka Eesti Vabariigi seaduste alusel.

§ 3. Okupantriik

Okupantriigid käesoleva seaduse mõttes on Eesti Vabariiki 1940. aasta 16. juunist kuni 1991. aasta 20. augustini okupeerinud riigid.

§ 4. Represseerituga võrdsustatud isik

(1) Eesti Vabariigi kodanik, kes välisriigilt ei saa ega ole saanud kompensatsiooni käesoleva lõike punktides 1 ja 2 kirjeldatu eest, võrdsustatakse represseerituga (edaspidi *represseerituga võrdsustatud isik*), kui:

1) isik võttis osa alates 1940. aasta 16. juunist Eesti riikliku iseseisvuse taastamise eest peetud relvastatud võitlusest;

2) isik invaliidistus mobiliseerituna või ajateenijana NSV Liidu relvajõududes ega võtnud osa Eesti territooriumil repressioonide läbiviimisest.

(2) Represseerituga võrdsustatuks ei loeta isikut, kes mobiliseeriti Punaarmeesse kui ÜK(b)P, ÜLKNÜ või ELKNÜ liige või liikmekandidaat või kes kuulus NKVD (MVD) hävitus- või rahvakaitsepataljoni või töölispolgu koosseisu või kes mobiliseeriti Saksa sõjaväkke NSDAP liikmena või liikmekandidaadina ning kes vastab käesoleva seaduse § 2 lõikes 3 sätestatud tingimustele.

§ 5. Vabariigi Valitsuse kohustused

Vabariigi Valitsus:

1) asutab represseerituid ja represseeritute võrdsustatud isikuid kaasates koostööfoorumina valitsuskomisjoni, mille ülesanne on teha vajalike õigusaktide ettevalmistamiseks ettepanekuid ning korraldada koostööd valitsus- ja omavalitsusstruktuuridega, ühiskondlike organisatsioonidega ja mittetulundusühingutega;

2) korraldab represseeritute ja represseeritute võrdsustatud isikute mälestuse jäädvustamist ning okupantriikide represseeritute uurimist;

3) korraldab represseerituid abistava sihtasutuse asutamist.

[RT I 2006, 14, 110 - jõust. 06.04.2006]

2. peatükk TOETUSED JA SOODUSTUSED

§ 6. Tervise taastamise toetus

[Kehtetu - RT I, 25.11.2015, 1 - jõust. 01.01.2016]

§ 6¹. Represseeritu toetus

(1) Represseeritule ja represseerituga võrdsustatud isikule makstakse represseeritu toetust (edaspidi *toetus*) 192 eurot kalendriaastas.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud toetuse saamiseks esitatakse Sotsiaalkindlustusametile ühekordne taotlus. Taotlusele kantakse represseeritu või represseerituga võrdsustatud isiku ees- ja perekonnanimi, isikukood, represseeritud isiku tunnistuse number ja väljaandmise kuupäev, arvelduskonto number, taotluse esitamise kuupäev ja kinnitus taotluse esitamise kohta.

(3) Toetust rahastatakse riigieelarvest Sotsiaalministeeriumi eelarve kaudu.

[RT I, 25.11.2015, 1](#) - jõust. 01.01.2016]

§ 7. Soodustused

(1) Represseeritud ja represseerituga võrdsustatud isikul on represseeritud tunnistuse ettenäitamisel õigus:

- 1) tasuta külastada üldlaulupidu ja üldtantsupidu ning koolinoorte laulu- ja tantsupidu;
- 2) tasuta külastada riigimuuseumi;
- 3) tasuta tegelda harrastuspüügiga kalapüügiseaduses sätestatud tingimustel.

(2) [Kehtetu - [RT I, 25.11.2015, 1](#) - jõust. 01.01.2016]

§ 7¹. Toetuse väljamaksmine

[RT I, 25.11.2015, 1](#) - jõust. 01.01.2016]

Toetus makstakse vastavalt toetuse saaja soovile tema arvelduskontole või tema Sotsiaalkindlustusametis vormistatud kirjaliku taotluse, digitaalselt allkirjastatud elektroonilise või notariaalselt tõestatud taotluse alusel teise isiku arvelduskontole Eestis või toetuse saaja arvelduskontole välisriigis, kusjuures viimasel juhul toimub see toetuse saaja kulul.

[RT I, 25.11.2015, 1](#) - jõust. 01.01.2016]

3. peatükk REPRESSEERITU TUNNISTUS JA MURTUD RUKKILILLE MÄRK

§ 8. Represseeritud tunnistus ja selle andmise kord

(1) Represseeritud tunnistus (edaspidi *tunnistus*) on dokument, mis tõendab isiku vastavust käesoleva seaduse § 2 lõike 1 või 2 või § 4 lõikes 1 sätestatud tingimustele.

(2) Tunnistuse andmise korra ning taotluse ja tunnistuse vormi kehtestab ja tunnistusi väljastava asutuse määrab [Vabariigi Valitsus](#) määrusega.

§ 9. Tunnistuse andmisest keeldumise alused

Tunnistuse andja keeldub tunnistust andmast, kui:

- 1) isik ei vasta käesoleva seaduse § 2 lõikes 1 või 2 sätestatud tingimustele;
- 2) isik ei vasta käesoleva seaduse § 4 lõikes 1 sätestatud tingimustele;
- 3) isik vastab § 2 lõikes 3 sätestatud tingimustele;
- 4) isik vastab § 4 lõikes 2 sätestatud tingimustele.

§ 10. Murtud Rukkilille märk

(1) Murtud Rukkilille märgi kandmise õigus on represseeritud ja represseerituga võrdsustatud isikul.

(2) Murtud Rukkilille märgi andmise ning kandmise korra ja Murtud Rukkilille märgi kirjelduse kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).

4. peatükk PENSIONIÕIGUSED

§ 11. Pensioniõiguste subjekt

Käesolevas peatükis sätestatud pensioniõigused ei laiene represseerituga võrdsustatud isikule, välja arvatud juhul, kui isik vastab käesolevas peatükis sätestatud tingimustele.

§ 12. Soodustingimustel vanaduspension

Õigus soodustingimustel vanaduspensionile riikliku pensionikindlustuse seaduse mõistes on:

- 1) represseeritud, kellel on olemas vanaduspensioni määramiseks nõutav pensionistaaž ning kes õigusvastaselt represseerituna on viibinud kinnipidamiskohas või asumisel, samuti käesoleva seaduse § 2 lõikes 2 nimetatud isikul – üks aasta enne vanaduspensioniikka jõudmist iga kinnipidamiskohas või asumisel viibitud täisaasta kohta, ent mitte varem kui viis aastat enne vanaduspensioniikka jõudmist;
- 2) isikul, kes võttis osa Tšernobõli aatomielektrejaama avari tagajärgede likvideerimisest, – viis aastat enne vanaduspensioniikka jõudmist.

§ 13. Pensioni hulka arvatav staaž

(1) Eestis omandatud pensioniõigusliku staaži hulka arvatakse:

[RT I 2006, 14, 110](#) - jõust. 06.04.2006, kohaldatakse tagasiulatuvalt alates 01.01.2004]

1) Eesti Vabariigi territooriumil võõrriikide okupatsiooni vastases relvastatud vabadusvõitluses osalenud või ennast õigusvastaste repressioonide eest varjanud isiku vabadusvõitluses osalemise või enese varjamise aeg ühekordselt;

2) represseeritud õigusvastaselt vahi all, kinnipidamiskohas või asumisel oleku, sealhulgas põgenemise ja hilisema vahistamise vaheline aeg kolmekordselt;

3) sõjavangis, II maailmasõja ajal koonduslaagris, getos, samuti aastatel 1941–1942 töö- ja ehituspataljonis või töö- ja ehituskolonnis viibimise aeg kolmekordselt;

4) represseeritud isiku puhul vahi alt, kinnipidamiskohast või asumiselt vabanemisele järgnenud aeg kuni Eestisse elama asumise õiguse andmiseni, kui isikult oli õigusvastaselt võetud õigus asuda elama Eestisse, kolmekordselt;

5) paragrahvi 2 lõikes 2 nimetatud isiku vanema asumisel või kinnipidamiskohas oleku aeg kuni ajani, mil § 2 lõikes 2 nimetatud isikule anti luba ja reaalne võimalus Eestisse naasmiseks, kolmekordselt.

(2) Pensioniõiguslikku staaži arvestatakse ja tõendatakse riikliku pensionikindlustuse seaduses ja selle alusel antud õigusaktides kehtestatud korras.

§ 14. Õigus pensionilisa

(1) Represseeritud isiku, kes on viibinud kinnipidamiskohas või asumisel, samuti sõjavangis või II maailmasõja ajal koonduslaagris või getos viibinud või käesoleva seaduse § 2 lõikes 2 nimetatud isiku töövõimetuspensionile arvutatakse juurde pensionilisa 20 protsenti rahvapensioni määrast.

(2) Õigus lõikes 1 sätestatud pensionilisa säilimisele vastavalt riikliku pensionikindlustuse seaduse § 19 lõikele 4 laieneb ka isikutele, kes on invaliidsuspensionilt või töövõimetuspensionilt üle viidud vanaduspensionile alates 2000. aasta 1. aprillist.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ei kohaldata isikule, kellele riikliku pensionikindlustuse seaduse § 24 lõikest 3 lähtuvalt on määratud mõni muu riikliku pensionikindlustuse seaduse § 24 lõikes 1 nimetatud pensionilisa.

[RT I, 02.07.2012, 2 - jõust. 01.01.2013]

(4) Riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel määratud pensionile arvutatakse juurde pensionilisa tuumakatastroofi, tuumakatsetuse, samuti aatomielektri jaama avari tagajärjel töövõime kaotuse protsendiga vähemalt 40 protsenti püsivalt töövõimeetuks tunnistatud isikule 10 protsenti rahvapensioni määrast.

(5) Käesoleva seaduse alusel määratud pensionile arvutatakse juurde riikliku pensionikindlustuse seaduse § 24 lõikes 1¹ sätestatud pensionilisa samas seaduses sätestatud korra kohaselt.

[RT I, 02.07.2012, 2 - jõust. 01.01.2013]

§ 15. Pensioniõiguste kulud

Käesoleva seaduse § 12 ja § 13 lõike 1 punktist 1 tulenevad kulud finantseeritakse riikliku pensionikindlustuse seaduse § 57 lõike 1 punktis 1 sätestatu kohaselt.

§ 16. Seaduse kohaldamine rehabiliteeritud isikule

Käesoleva seaduse § 12 punktis 1, § 13 lõike 1 punktis 2, § 13 lõike 1 punktis 4, § 13 lõikes 2 ja § 14 lõigetes 1–3 sätestatu laieneb ka rehabiliteeritud isikule.

§ 16¹. Varem määratud rahalise hüvitise väljamaksmine

Enne 2009. aasta 1. veebruari määratud rahaline hüvitis makstakse alates 2009. aasta 1. veebruarist välja käesoleva seaduse §-s 7¹ sätestatud korras.

[RT I 2008, 48, 264 - jõust. 01.02.2009]

4¹. peatükkVAIDLUSTE LAHENDAMINE

[RT I, 06.12.2012, 1 - jõust. 01.01.2013]

§ 16². Otsuse vaidlustamine

(1) Kui isik ei nõustu Sotsiaalkindlustusameti poolt käesoleva seaduse alusel tehtud otsusega, on tal õigus pöörduda vaidega Sotsiaalkindlustusameti poole 30 päeva jooksul, arvates otsuse kättesaamisest.

(2) Vaie lahendatakse 30 päeva jooksul, arvates vaide registreerimisest Sotsiaalkindlustusametis.

[RT I, 06.12.2012, 1 - jõust. 01.01.2013]

5. peatükkSEADUSE RAKENDAMINE

§ 17. Rakendussätted

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 17¹. Pensionilisa maksmine osalise või puuduva töövõimega isikule

Isiku riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel määratud pensionile arvutatakse juurde pensionilisa 10 protsenti rahvapensioni määrast, kui isikul on tuvastatud töövõimetoetuse seaduse alusel osaline või puuduv töövõime vähemalt kuni pensioni määramise tähtajani ning Sotsiaalkindlustusamet tuvastab meditsiinilise dokumendi alusel põhjusliku seose tuumakatastroofi, tuumakatsetuse või aatomielektri jaama avari ja isiku vigastuse või haigestumise vahel.

[RT I, 13.12.2014, 1 - jõust. 01.07.2016 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1)]

§ 17². Pensionilisa maksmine töövõimetuspensionäridele

[RT I, 13.12.2014, 1 - jõust. 01.01.2017 (jõustumine muudetud - RT I, 17.12.2015, 1), säte sisaldub 01.01.2017 jõustavas tervikteksti redaktsioonis.]

§ 17³. Tervise taastamise toetuse ja sõidusoodustuse taotlus

Isik, kes on kuni 2016. aasta 1. jaanuarini esitanud taotluse tervise taastamise toetuse või sõidusoodustuse saamiseks, ei pea käesoleva seaduse § 6¹ lõikes 1 nimetatud toetuse saamiseks uut taotlust esitama.

[RT I, 25.11.2015, 1 - jõust. 01.01.2016]

§ 17⁴. Sõidukulude hüvitamine

Kuni 2016. aasta 10. aprillini esitatud sõidupiletite alusel hüvitatakse 2015. aasta eest kuni 50 protsenti sõidupiletite hinnast riigisisese liiniveol tee-, vee- ja raudteeliikluses, kuid hüvitis ei või olla suurem kui 32 eurot.

[RT I, 25.11.2015, 1 - jõust. 01.01.2016]

§ 18. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2004. aasta 1. jaanuaril.

(2) Käesoleva seaduse § 7 lõige 2 ja § 17 lõige 5 jõustuvad 2005. aasta 1. jaanuaril.